

תיקון (?) 190: שיטת החישוב הישנה בעולם החדש

מאת: בני הפנר

בתיקון 190 נקבעה אומנם נוסחת שילוב חדשה, אולם, לרבים זו הישנה תישאר בתוקף לפחות עד 2027 | השביעית בסדרת כתבות המפרטת את נוהל קבלת ההחלטה בדבר החלת נוסחת השילוב, החדשה או הישנה, על פורש

* חשב אובדן פטור בפועל לפי הנמוך מבין אובדן הפטור המרבי לבין אובדן פטור ראשוני.
* חשב קצבה פטורה לפי קצבה פטורה מרבית פחות אובדן פטור בפועל.

אפילו - פרקטיקה לסוכנים וליועצים

עד לתיקון 190, היו חייו של היועץ קשים. עם תיקון 190, הפכו לקשים שבעתיים. בהיעדר מערכת מחשב מתאימה קיים קושי למתן ייעוץ סביר. אקצין ואומר, שאני אפילו לא מצליח לדמיין ייעוץ סביר. יש בענף אנשי מקצוע טובים אשר רוצים לעשות את מלאכתם נאמנה. אולם, כאמור, בלי מערכת מחשב מתאימה, הדבר קשה מנשוא. חשבו לרגע על פורש עם תיק ביטוח פנסיוני עם רמת מורכבות נמוכה, הכולל שלוש תוכניות ביטוח, פנסיה וגמל במהלך שלוש תקופות עבודה עם רצפים למיניהם. היועץ נדרש לארגן את החומר לצורך הייעוץ, לחשב ולנתח גם לפי נוסחת השילוב הישנה וגם לפי נוסחת השילוב החדשה, ולתת המלצות לפורש. כמות העבודה הנדרשת לכך עצומה ואני לא רואה את היועץ מבצע זאת. אף פורש לא ישלם את שכר הטרחה הנדרש בעבודה מסוג זה.

בכתבה הבאה אסביר את שיטת חישוב נוסחת השילוב החדשה לאחר תיקון 190.

המידע מוצג להמחשה בלבד. אין מדובר בהמלצה לביצוע או אי ביצוע פעולה. חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס.

הכותב הנו B.Sc., C.L.U.(Isr), מנכ"ל חברת פתרונות מתקדמים בלייף פלנינג בע"מ.

לפי איזה נוסחת שילוב לעבוד.
* התקבל מעבר ל- 15 שנה. יש לעשות שימוש בנוסחת השילוב החדשה לאחר תיקון 190.
* הקצבה החלה להשתלם בין 14/5/2012 לבין 1/1/2027 ולא התקבל מענק פטור לפני 1/1/2012 יש לעשות שימוש בנוסחת השילוב החדשה לאחר תיקון 190.

שינויים בנוסחת השילוב הישנה לאחר תיקון 190

לפי שנסביר את השינויים, ניתן לקבוע בצורה גורפת שהמדינה הטיבה באופן משמעותי עם מקבלי הקצבות בשני מישורים במצטבר: * למרות שמדובר בנוסחת השילוב הישנה, הקצבה הפטורה לפני הפעלת הנוסחה תחושב לפי הדין החדש ולא לפי הדין הישן. לפי הדין החדש, משמעו כולל הגדלת הפטור על הקצבה המזכה במהלך השנים עד ל- 67% מתקרת הקצבה המזכה.
* אובדן הפטור המרבי יוגבל ל- 35% מתקרת הקצבה המזכה, 2,867 שקלים במונחי 2012. להזכירכם, מדוגמא שהוצגה בכתבה הקודמת, אובדן הפטור המרבי עד לתיקון היה 5,774 שקלים.

שלבי חישוב הקצבה הפטורה לפי נוסחת השילוב הישנה החל מתיקון 190

* חשב קצבה פטורה מרבית לפי הדין החדש לאחר תיקון 190.
* הפעל את נוסחת השילוב הישנה וחשב אובדן פטור ראשוני כפי שהיה טרם תיקון 190.
* חשב אובדן פטור מרבי לפי 35% מתקרת הקצבה המזכה ללא קשר לגובה הקצבה בפועל.

והמענקים שקדמו לה בהתאם לאפשרויות להלן.

הקצבה החלה להשתלם לפני 1/1/2012 או אחרי 1/1/2027

* אם החלה להשתלם לפני 1/1/2012, יש להחיל את נוסחת השילוב הישנה.
* אם החלה להשתלם לאחר 1/1/2027, יש להחיל את נוסחת השילוב החדשה.
* אחרת יש לעבור להמשך הבדיקה.

הקצבה החלה להשתלם בין 1/1/2012 לבין מועד פריסום החוק 14/5/2012

הפורש נמצא במצב ביניים, בו הוא מקבל כבר קצבה וזו החלה להשתלם בתקופה 1/1/2012 - 14/5/2012. כלומר, נוסחת השילוב עברה שינוי, תוך כדי שהוא מקבל כבר קצבה, דבר שיכול להביא לפגיעה רטרואקטיבית. ללא שום תנאי נלווה, באפשרותו לבחור בתוך 90 יום מ- 14/5/2012 לפי איזו נוסחת שילוב לעבוד. בפועל מועד ההחלטה יתארך מעבר לכך ולא אתפלא אם יתארך אף מעבר לשנת 2012 לאור רמת חוסר הבהירות בהקשר לתיקון.

הקצבה החלה להשתלם בין 14/5/2012 לבין 1/1/2027 והתקבל מענק פטור לפני 1/1/2012

כאשר נרשם מענק פטור, מדובר במענק פטור אחד או יותר מאלה: מענק ראשי/מאוחר/שמקורו בחרטה מרצף קצבה. יש לבדוק אם התקבל בטווח של עד 15 שנה אחורה ממועד קבלת הקצבה.
* התקבל בטווח 15 שנה. ניתן לבחור בתוך 90 יום ממועד קבלת הקצבה

בכתבה הקודמת הסברתי את שיטת החישוב לפי נוסחת השילוב במתכונתה טרם תיקון 190. כיום אנו נמצאים בתחילתה של תקופת מעבר, שתימשך עד 2027. בתקופה זו יהיה עלינו לשייך כל פורש לאחת משלושה סוגי אוכלוסיות:

- * אוכלוסייה שתחול עליה נוסחת השילוב הישנה.
- * אוכלוסייה שתחול עליה נוסחת השילוב החדשה.
- * אוכלוסייה שתחול עליה נוסחת שילוב ישנה או חדשה, לפי בחירתם. בכתבה זו אסביר את הקריטריונים לשיוך פורש לאוכלוסיה הנכונה. לגבי פורש שישוּך לאוכלוסייה עליה יש להפעיל את נוסחת השילוב הישנה, אסביר את השינויים שחלו בהפעלתה.

למה דווקא 2027?

לפי נוסחת השילוב הישנה מובאים בחשבון כל המענקים שהתקבלו במהלך 15 שנים טרם מועד קבלת הקצבה. מאחר ואנו בשנת 2012, מענק פטור שהתקבל ב-2012 היה מובא בחשבון לפי נוסחת השילוב הישנה רק לקצבה שתחל להשתלם עד 2027. לגבי קצבה שתחל להשתלם מעבר לשנה זו, המענק לא היה מובא בחשבון. לצורך קביעת השיוך יש לבדוק בקפידה את מועדי קבלת הקצבה